

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyezer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A szabadelvűpárt győzelme.

Arad, márczius 8.

Az egyesült ellenzék minden erejét összeszedve s az ország legszélsőbb zugában időző mézei hadait is berendelve, sőt az ellenzék liberális árnyalatu töredékeit és tagjait is jezsuita fufang- és példátlan terrorizmussal oda kényszerítve, hogy a klerikálisokkal azok céljaira a szabadelvű kormány ellen teljes számmal leszavazzon: végső erőfeszítéssel döntő ütközetet provokált a szabadelvű párt és liberális politikai irányzat ellen. Ezen támadást megelőzőleg két hétig bombázta guny, hazugság és szennyes vádaskodásokkal töltött, egyébként azonban ártalom nélkül elpuffanó lövegeivel a klerikális ellenzék a kormány és pártjának álláspontját és amilyen méltatlan és silány volt az ostrom, olyan nevetséges kudarczczal végződött a roham. Kárba veszttek a titkos konventikulumok, a lőtásfutás, a különféle paktumok; szappanbuborékokként pattantak szét a magas állások felől képzett tarka remények, összeomlottak a közel jövőre épített légvárak, s ami szóra érdemes eredménye volt a feketék kifejtett akciójának, az a két matador on a g y s z a b á s u c zárbeszédeire adott lakomának, a kölcsönös dicsőítéseknek pezsgős emléke, ha ugyan nem kapnak a jó urak a mai szavazás folytán utólag digesztíót a medve bőrére kissé korán rendezett áldomástól.

Az ellenzék kudarcza azonban, bármily

erős és megérdemelt volt is, csak másod-sorban érdemli a figyelmet. Fő jelentősége a mai diadalnak azon megnyugtató körülmény, hogy a szabadelvű párt az összes ellenzéki árnyalatoknak egységes és zárt soru felvonulása ellenében is átörhetlen falanx gyanánt áll a kivított reformok, a szabadelvű haladás védelmében; hogy nem szorult semmiféle erőfelfrissítésekre, magukat lejárt gyanus politikai erkölcsi szakadások és hatalomra vágyó ellenzéki stréberek támogatására.

A közjogi alapon álló ellenzéknek a lefolyt vitában tanusított kiméletlen agyarkodása és vérlázító gyalázkodása megölte a kormánypárttal való fuzió eszméjét és tervét, a mai szavazás pedig végleg elhantolta azt. Illetékes helyen meggyőződhetek róla, hogy a szabadelvűpárt oly ellenfelekkel, mint Szapáry és Aponyi, kik úgy harcolnak, mint ahogyan most tették, erkölcsi reputációjának kockázatát nélkül békealkudozásokba többé nem bocsájtkozhatik, hogy tehát a fuzió erkölcsileg lehetetlen, másrésről azonban felesleges is.

Az ellenzék azon liberális része, mely pártállásánál fogva becsületbeli kötelességének tartotta a költségvetési vita alkalmából a kormány ellen bizalmatlansági szavazatát leadni, bár tudta, hogy azzal a reakciónak céljaira szolgál, bizonyára tartózkodni fog, a jezsuiták további ostromainál a faltörő kosok szerepében dönteni a magyar alkotmány bástyáit, hogy az általa ütött részen azok vonuljanak be,

kik legutóbbi nyilatkozataikban is az oly nagy nehézségek között kivított reformok végrehajtását félre nem ismerhető következetességgel kivihetetlennek, s ép azért elődázandónak jelentették ki.

A képviselőház most már nyugodtan térhet nagyfontosságú feladatainak teljesítéséhez, a kormány pedig zavartalanul készítheti elő az egyházpolitikai reformok végrehajtását, melynek gyors keresztülvitele — mint az a kormány részéről igen találóan megjegyztetett — egyedüli eszköze a mesterségesen szított izgalmak lecsillapításának.

Mert bármit állítsanak is Róma és a bécsi reakció hazug zsoldosai, a Bánffy-miniszterium állását a lefolyt parlamenti harcban kivított győzelme végleg megszilárdította, s mentül nagyobb erővel és hévvel tört ellene az ellenzék, mentül izzóbb volt a tusa — hogy Ugronnal szóljunk — annál nagyobb jelentőségű a győzelem, melyet a kormány aratott.

A mai nap sikere, a kormány pozíciójának végleges megszilárdulása a Szapáry és Aponyi grófok tulzásai és parlamenti fenegyerekkel való szoros szövetekezései a főrendiház hazafiasabb és befolyásosabb tagjainak magatartására nem fog befolyás nélkül lenni, s a mi még tegnap talán kétséges volt, az a mai események után holnap már több mint valószínű: az egyházpolitikai reformok hátralevő két javaslatának elfogadása.

Ezt akarta megakadályozni a külö-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Halálfélelmek közt.

Franosiából: B. F.

... Lábaimnál hevert ... tekintetemet nem tudtam levenni azon vérszallagról mely nyakát körülfutá. Merev tekintete rám volt szegezve.

A hullát el kellett, hogy tegyem lábaimtól. Belemarkoltam hosszú fekete hajába s az élettelen testet a szoba egyik sötétebb szögletébe vonszoltam s miután az ágytakaróból egy zsákot rögtönöztem, lehajoltam hozzá. Borzadály futott rajtam végig, amint a homlokát környező fűrtöket mozogni láttam.

A szél volt, mely a kissé nyitva hagyott ajtón hatolt a szobába ...

... Reggel három óra van; lesítek a Temsehez. Oh, mennyire emlékembe vésődött e borzalmas ut! Vállamon a merev test tagjai minden lépésnél összeverődnek; jobban sietek.

Végre a folyamánál vagyok; megérkezem, lélekszakadva a hallgatag büntérshöz.

Erőm fogytán; — eltikkadva daczára a fagyos szélnek — nem állok meg csak a Blarkfriars hidnál, a terhet vállamról a hid karfájára teszem ... egy élő leiket nem látok sehól: ... a gázlámpák csak gyér világot vetnek az esőtől bevert üvegtáblán keresztül ... még egy erőmegfeszítés s a fehér, néhol vértől beszennyezett zsák örökre el fog tűnni a habokban.

Egy loccsanás! — Tehát megtörtént! ...

A sötét víz összeosapodik fölöttem s gyorsan fojyik tovább. Az áldozat el van rejtve! — Mily megkönnyebbülés!! — Meg vagyok mentve ...

De mit keres az az ember ott feljebb? ... Azt hihetné az ember el akarja magát rejteni ... Miért van itt ily időben? tán neki is van valamije a mit a Temzére akar bizni? Félelem fog el!

Engemet lesett talán! Meglátott?! En utánam jött ide? ... Menekülnöm kell. ... Veszélyt sejtve ellankadt inaim ujult erőt kapnak. Megállás nélkül sietek át a hidon s a házak mellé húzódva futok a St.-Giles negyed egyik utójából a másikba.

Az ember mögöttem van a távolban. Elég világos van már, hogy magas alakját más-sal össze ne tévesszem.

Megyek folyton; a fáradság, a félelem, a bűn hevitik véretem; halántékomon az erek megdagadnak, szemeim égnek, torkom kiszárad. Meg kell örülnöm! ... Nem merek többé futni, nehogy a járókelők figyelmét magamra keltsem, s mégis szere nem bár minden lépésemnél ezer métert haladhatnék.

Oh, London! te nem tudnál egy bűnösrel többnek rejtkehelyet adni?! Hiába futom át zug utcáidat egyik sem képes azon ember üldözésétől megszabadítani! Mindig az a magas alak, szinte árnyékomma válik s több mint két órája, hogy folyton járok.

Hátratekintek ismét ... Nincs mögöttem! Egy percze visszanyertem bátorságomat.

Belépek egy kis korcsmába, egy pohár ginre.

Ismét gin! ... Akkor is est ittam, mielőtt ő hozzá mentem! ...

Pohárral a kezemben kitekintek az ajtón; a magas ember az utca sarkán fordul be; erre tart ...

Szerencsémre a lebujnak két kijárása van; kirohanok a hátsó ajtón s a hajsza még elkeseredettebb, még irtóztatóbb! Nem hallok már egyebet, csak a szívem verését ...

Este van; ki vagyok merülve, lábaim reszketnek s minden köhös odaverem őket ...! Oh, az az ember! Nem küzdöttem eleget? s még is csak vállamra fogja tenni kezét s szememben látnom kell az örömet, hogy végre megszippett ... De itt van a Baker street!

Taussand kivilágított muzeuma elé érek ... Sokan tolongnak a bejárás előtt; magam is a kíváncsiak közé furakszom. A nagy ember nem vehet itt észre. Előre iparkodom, hogy ő és magam közt a sok népet hagyjam.

A terem legvégén van a külön kabinet; itt még távolabb leszek.

A világosság és hőség még jobban elgyengítik lankadt erőmet.

Leülök egy kis padra s mozdulatlanul az előttem lévő viaszfigurára bámulok anélkül, hogy látnám.

Az emberek ide-oda járnak, a felvigyázó egyhangú beszéde, a muzeum nevezetességeit ösmertetve a közönséggel, álomnak tűnik fel nekem.

„Ez itten La Pommeraye francia doktor. Ez a másik Laenaire az előbbi gyilkosa. Ez pedig Tom Sayers, a kit tavaly akasztottak föl.

Egy gyermek, a kit anyja kezénél fogva

böző alapokon álló ellenzéki sötét és legsötétebb árnyalatok erkölcselen szövetezete és ezt vivta ki a liberális párt elvű és szilárd magatartása, mely párt a mai napot sikereiben gazdag történetének méltán a legszebb napjai közé számíthatja.

Botránycsinálók.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —
Budapest, március 8.

(L.) Minden ország és nép tapasztalata arra tanít, hogy az államférfiúi tevékenység mindig csak a politikailag lehetségesnek tudománya lehet. Ezért lett a magyar pártalakulásban sajnálatra méltó és ragadós betegség, hogy Apponyi gróf a lehetetlenség politikájának parlamenti kergeségére feccséri idejét.

Apponyi gróf már oly rég óta belebeszélte és beszéltette magát a fanatikus pártbálványimadás ez önámításába, hogy megtestesült benne ez a magyar parlamentre nézve veszedelmes lehetetlen politika és az itrózás a gyakorlati reformokon való munkálkodástól. A magyar népjellem történelmi függetlenségi érzéke már régen felzudult a ragályos szellembutítás ellen, a mely talpnyaló hizelgésekben és az értelemről való lemondásban, egy eleven, csalhatatlannak kikiáltott politikai bálvány előtt jut kifejezésre. A magyar nemzet közlekiismerete és öröklött lovagiassága, hogysem be lehessen csempészni a politikai diszkussziókat ezt az ép oly brutális, mint ostoba meghamisítását a magyar parlamentbe. Magyarországon egy komoly politikust sem fog megfélemlíteni az ily botrányipar humbugja. A szabadelvű párt szónokai, mióta Bánffy Dezső báró miniszterelnök a pártvezetést átvette, szerencsére nem szoritkoztak többé a pusztá védelemre, hanem a magyar képviselőház méltósága érdekében győzelmes támadást intéztek egy külföldi parlamenti helytelenség becsempészése ellen.

Apponyi gróf annyira hozzácsokott a lehetetlenség politikájának veszedelmes, munkarontó tanaihoz, hogy a saját tehetetlensége folytán, vagy pedig a kellő akarat híján képtelen lesz meghitt barátait és a neki szóló bálványimadás főpapjait a politikai bohózkodás gyalázatos rendszerétől visszatartani.

Láng Lajos előadó államférfiasan okos, szellemes záróbeszédének rendkívüli parlamenti sikere volt. Ez a beszéd valóságos visszekoziót végzett Apponyi gróf beteg politikáján.

A szabadelvű párt a döntés pillanatában a saját létét tette kockára, míg ellenfelei, a reformokért vívott harc napjaiban, a haladásnak önmaguk által is magasztalt zászlójától, semmis ürügyek alatt, gyáván megszöktek. Az ily szökevény pártoknak nincs sem joga, sem kötelessége, hogy nagy célokat tűzzön a nemzet elé. Használóképpen szellemsen megbélyegzi Láng beszéde az Apponyi gróf tiszteletére szervezett, tömjénező személykultusz oktalanságát, és megsemmisítő ítéletet mond ama botránycsinálók felett, a

getálhat a lármas parlamenti gigerlik és demagóg rabulisták ilyen klikje, mert sok kiabálással és kevés ésszel ideiglenesen felhazudta és felkiabálta magát egy terroristafrakció jelentőségéig. Magyarországon azonban a botránycsinálók és politikai bohócok ily klikjének alakítását megbélyegeznék és elnyomná a közvélemény megvetése. Ausztriában létezik is ez a parlamenti torzszülött, mint önálló frakciója a hivatalos botránypolitikusoknak, akik a rágalom nyaktílójával meg tudják félemlíteni azokat, akiknek hiányzik a politikai bátorságuk és a tulajdon parlamentjük méltóságának tisztelete. A magyar nép azonban sokkal bátrabb és lovagiasabb, hogysem be lehessen csempészni a politikai diszkussziókat ezt az ép oly brutális, mint ostoba meghamisítását a magyar parlamentbe. Magyarországon egy komoly politikust sem fog megfélemlíteni az ily botrányipar humbugja. A szabadelvű párt szónokai, mióta Bánffy Dezső báró miniszterelnök a pártvezetést átvette, szerencsére nem szoritkoztak többé a pusztá védelemre, hanem a magyar képviselőház méltósága érdekében győzelmes támadást intéztek egy külföldi parlamenti helytelenség becsempészése ellen.

Apponyi gróf annyira hozzácsokott a lehetetlenség politikájának veszedelmes, munkarontó tanaihoz, hogy a saját tehetetlensége folytán, vagy pedig a kellő akarat híján képtelen lesz meghitt barátait és a neki szóló bálványimadás főpapjait a politikai bohózkodás gyalázatos rendszerétől visszatartani.

Láng Lajos előadó államférfiasan okos, szellemes záróbeszédének rendkívüli parlamenti sikere volt. Ez a beszéd valóságos visszekoziót végzett Apponyi gróf beteg politikáján.

A szabadelvű párt a döntés pillanatában a saját létét tette kockára, míg ellenfelei, a reformokért vívott harc napjaiban, a haladásnak önmaguk által is magasztalt zászlójától, semmis ürügyek alatt, gyáván megszöktek. Az ily szökevény pártoknak nincs sem joga, sem kötelessége, hogy nagy célokat tűzzön a nemzet elé. Használóképpen szellemsen megbélyegzi Láng beszéde az Apponyi gróf tiszteletére szervezett, tömjénező személykultusz oktalanságát, és megsemmisítő ítéletet mond ama botránycsinálók felett, a

kik nem a szellemi harc fegyvereivel küzdenek, hanem az utoza sarát markolják fel és azzal dobálódznak a — magyar parlamentben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, március 8.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Josipovich, Schöber és Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak Bánffy Dezső miniszterelnök, Perczel Dezső, Lukács László, Dániel Ernő, Wlassics Gyula, Josipovich Imre Erdélyi Sándor, br. Fejérváry Géza, Festetics Andor gr. miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Bánffy Dezső br., Perczel Dezső és Lukács László mandátuma ellen nem kérvényeztek.

Végleg igazolták.

Láng Lajos előadó bejelenti a pénzügyi bizottság jelentését.

Annak idején napirendre tűzik.

Bánffy Dezső br. miniszterelnök bemutatja a zárszámadási jelentést.

Kiadják a zárszámadási bizottságnak.

A költségvetési törvényjavaslat.

Hermann Ottó személyes kérdésben kér szót. Ugron Gábor a perszonalunióról szólott e ebben kapcsolatban szólórol is. Az ő álláspontja ebben a tekintetben ismeretes, mert hisz nem egyszer volt már alkalom erről beszélni.

Elnök konstatálja, hogy Herman nem személyes kérdésben, hanem szavai értelmének helyreállítására szólalt föl. Erre is joga volt. De az ilyen felszólalások kezdenek terjengősek lenni. Épen azért szükségét látja ezután szigorubbán alkalmazni a házszabályt. Kéri a Házat, hogy támogassa ebben. (Általános helyeslés.)

Ugron Gábor konstatálja, hogy Herman most sem magyarázta meg, hogy a perszonalunió helyébe mit akar állítani?

Elnök megjegyzi, hogy ez a felszólalás sem volt teljesen házszabályszerű. (Helyeslés.)

Bánffy Dezső b. miniszterelnök kijelenti, hogy nem fogja követni a személyeskedőket, amit megengedett magának az ellenzék, mert azt tartja, hogy az sérti a parlamenti tiszteséget. (Zajos helyeslés jobbfelől. Nagy zaj balról, felkiáltások balról: Halljuk az elnököt!)

vezet, vállamat érinti újával s kérdi: „Hát ez kicsoda?”

Összeresszenek s a gyermek borzadva siet odább.

Magatartásom, arckifejezésem gyanút kelthetne; belátom. Erőt veszek magamon tehát, fölállok s magam is ide oda járok a többiekkel...

Késő van; nem sokára távoznom kell innen s újra megkezdődhet az iszonyatos hajsz. Az az ember megfog találni, biztos vagyok benne!

Eh, azért sem! —

A terem kezd néptelenné válni, az utolsó látogató is kiment már, a küszöbön beszélget a felügyelővel.

Egy gondolatom támadt!

A függöny alá rejtőzöm mely a terem egyik részét disziti és visszafojtott lélekzettel várok!

A felügyelő, miután üresnek véli a termet, eloltja a lámpásokat, bezárja az ajtót s eltávozik.

Végre egyedül vagyok... de nem sokára megfognak találni... az az ember biztos vár már künn rám... mindent figyelemmel kísért... a rendőrség értesítve van... a gyilkosság napfényre kerül s én el vagyok veszve... nem remélhetek semmit, nincs a mi megmentsen... meg kell halni!

Meghalni!...

Nem a megsemmisülés az ami iszonyt gerjeszt bennem, hanem a haláltusa!... Az előkézűletek a magányos börtönben. A bilincsek, a kendő, melyet a hóhér a szem elé köt, a kötél; erős de hajlékony, akár csak egy kigyó... Oh, ez a kötél... ez a kötél...

Mig agyamban ily gontolatok kergetőznek, elhagyom rejtekhelyemet.

Ejjel van. Egy keskeny ablakon a hold homályos sugara hatol be hozzám s megvilágít egy különös tárgyat, melyről nem tudom tekintetemet elfordítani. Különös egy valami! Magas faállvány, két vörösré festett oszlop, felső részén valami kékes csillámló... egy háromszögű acél... Ah! tudom már!... ez egy guillotine! a francia nyaktíló!...

Nem tudom szememet elfordítani róla, bármiként szeretném is; ideges reszketés fog el; fogaim vacognak s mégis itt állok előtte, mert mintha vonzna valami hozzá.

Kezeimbe temetem arcomat...

Ugy érzem miutha valami láthatatlan kéz tolna előre...

Főlelem fejemet, egy lépést teszek előre... majd kettőt... egészen közelébe vagyok a félelmes szerkezetnek.

Elvégre mégse annyira borzasztó mint a kötél!

Sokszor olvastam francia lapokban ily kivégzésről; gyors és fájdalom nélküli, ellenben a kötél...

Különben Franciaországban a kivégzés szinte ünnepélyes, az a sok ember lármaszva, kiabálva; igen ez a sugó tömeg, ez bátorságot ad. — Nem szeretném, ha a börtön udvarán egyedül a hóhérrel, a bírakkal, a doktorral hajtának rajtam végre az ítéletet.

Szédülés fog el... Föllepek az emelvényre... a hold teljesen megvilágít... s egy gyors mozdulattal, — örült gondolat! — fejemet a nyilásba dugom... Egy kosár féle van fejem alatt... és csak most veszem észre, hogy

szembe velem egy fekete posztóval bevont asztalon mily iszonyatos dolgok hevernek... viaszból készült fejei a kivégzetteknek... a híres bűnösök képmásai... mindenik arca az iszonyatok és fájdalmat fejezi ki... Igaz lenne tehát, hogy a fej még akkor is szenved mikor a törzestől már elvált!... Mily rettenetes gondolat!... leakarok lépni... kiakarom nyakamat szabadítan a nyilásból.

... Istenem!... nem tudom... hiába mozgatom karjaimat... bizony van egy rugó valahol... Ah! egy gomb... ha megnyomnám! Isten!... Az acél rés fejem fölött megmozdul... lecsapódik... Ah!...

Amint szememet fölnyitám a magas termettől ember állt előttem, nevetve magában, ami csak fokozta kinjaimat.

Nem haltam meg... A muzeum főfelügyelőjelámpával a kezében segített a detektívnek, hogy engem a csapdából kiszabadítson; munká közben mondá:

„Ennek ugyan szépen a kosárba gurul a feje, ha én tegnap ezt a kulcsot véletlenül nem teszem ide a nyilás közé, a kés fönakadás nélkül leeshetett volna.”

„Oh! — válaszolt a detektív, az kár lett volna.”

Most a börtönben ülök!... Oh, mennyire sajnálom, hogy az a kés nem hullott egészen alá, mert holnap a halálfélelem hideg verejtéke gyöngyözik homlokomon... holnap... a kötél!...

Elnök. A miniszterelnök urat nagyon hevesen támadták, tehát méltányos, hogy őt is meghallgassák. Az nem erő, ha valakit zajjal akarják elhallgattatni. (Zajos helyeslés.)

Bánffy Dezső b. arra se reflektál, amit képességeiről mondtak. Tud azonban egyet, hogy egész életében kötelességének élt s használni akart. (Helyeslés.) Ami most már a tárgyat illeti, kijelenti, hogy a kormány áll programján, mint eddig és az egyházpolitikát végre hajtja az utolsó jottáig. (Zajos helyeslés jobbról. Ugron Zoltán a padot csapkodja.)

Elnök figyelmezteti Ugron Zoltánt, hogy nem tartozik a parlamenti illemhez a padokat verdesni. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

Bánffy Dezső: A revízió tehát így ki van zárva és elérjük a nyugalmat így is. (Helyeslés jobbfelől.)

Izé Géza: Hagyjuk, hogy olvassa a beszédét!

Elnök: Ne tessék közbeszólni. (Helyeslés.)

Bánffy Dezső b. Szívesen élnék ezzel a jó indulattal, de sajnálatomra nincs kész beszédem. Ellenben élni fogok azzal a joggal, hogy jegyzetembe bele nézek, amint megteszi azt mindenki. (Zajos helyeslés jobbfelől.) A közjogi alap minden más értelmezését, amint azt a szabadelvűpárt értelmezi, nem helyeselnék és minden más értelmezésnek ellene fognak dolgozni. (Elénk helyeslés jobbfelől.) Ami a hadseregbe vonatkozó aspirációkat illeti s az erre vonatkozó idézetet Deákától, megjegyzi, hogy ez a honvédség felállítását előtti történet. Azóta felállított a honvédség is, ezzel azok az igények ki vannak elégítve. (Helyeslés.) A hadsereg vezényleti nyelve a német és így épen nekünk érdekünk, hogy ifjúságunk a hadseregben értse és beszélje a német nyelvet. (Helyeslés.) Kiterjeszkedik a magyar katonai akadémia, a katonai kardbojra, a jelző zászlókra, stb., amelyeket azonban speciális közjogi kérdésekként pertraktálni nem tart megengedhetőnek. Ami egyéb és jogos nemzeti óhajainkat illeti, azokat a kormány is szem előtt tartja. A belső udvartartás rendezését proponálni fogja s más téren is megtesz minden megtehető. De minben zsinórmértéke lesz az, hogy a korona és a nemzet között az egyetértést és összhangot megóvja. (Helyeslés jobbfelől.) A fuziót sajnálja, hogy nem történetelt meg, de hát majd el leszünk nélkülük és majd igyekezni fogunk az ország javát művelni fuzió nélkül is. (Helyeslés.) Kéri a költségvetés megszavazását és a benyújtott határozati javaslatok mellőzését. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök felteszi a kérdést szavazásra és jelenti, hogy a bizottság névszerint szavazást akar, amit ezennel elrendel. Szavazás előtt az ülést öt percre felfüggesztik.

Szünet után megejtették a szavazást, a következő eredménnyel:

451 igazolt képviselő közül szavazott 388. Elnök nem szavazott. Távol volt 62.

A költségvetést elfogadta 222 képviselő.

Nem fogadta el 166 képviselő.

A ház tehát a költségvetést 56 szavazattöbbséggel elfogadta és a benyújtott határozati javaslatokat elvetette. (Eljenzés jobbfelől.)

Következett a részletes tárgyalás.

Helfy Ignác felől Beöthy Akos megjegyzéseire, a melyekkel czáfolta szólónak az ellenzék magatartására vonatkozó fejtegetését és adatokkal bizonyítja, hogy Beöthy téved, még pedig alaposan, az igaz ellenzéki hivatást félreértvén egész mivoltában. (Elénk helyeslés a szélsőbalon.)

Budapest, március 8. (Haját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Tisza István rámutatott Apponyi hypokrizisére. Eddig Apponyi ügygírálta magát és pártját, mint Deák művének, a kiegyezésnek hü magyarzóit, legutóbb fordított egyet politikáján s azt mondja most, hogy Deák műve nem mindenben megfelelő, tehát fejleszteni kell. Vajjon mikor mondott Apponyi igazat? (Elénk tetszés jobbfelől.)

Perczel Dezső szintén Apponyinak fütött be, kimutatva hogy a zágrábi érseki titkár elleni eljárás korrekt volt. A tanítókat jogosan alkalmazhatja az anyakönyveknél.

Még Serbán és Ivánka szóltak.

A vitát holnap folytatják.

IDŐJÁRAS.

Légnymás: reggel 7 órakor 758.0 milliméter, délután 2 órakor 768.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° - 1.4, délután 2 órakor C° + 1.0. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor EN. 4. délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az azóbi 24 órában: 6 milliméter hó.

A pénzügyi bizottság ülése.

Arad, március 8.

A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén tárgyalta az évenként közgyűlés elé terjesztendő javaslatait az évi zárszámadások, a helyi vállalatok évfolyama és a városi pénzkészletek elhelyezésére vonatkozólag. Az ülésen jelen voltak Kádas Kálmán pénzügyi tanácsos elnök, Vannay Gyula jegyző és Bund Henrik főszámvevőn kívül Remetey F. Károly, Eles Armin, Sallay Béla, Pless Mór, Tedeschi Viktor, Boros Vida és Reicher Ferencz bizottsági tagok.

A betérjesztett számadásokból a bizottság meglepéssel vette tudomásul, hogy úgy a vagyoni állapot, mint a házi pénztár tételeinek végeredményei a város finansziális helyzetére valamint annak vezetésére nézve megfelelőknek s egészben kedvezőknek mondhatók, az ülés végén megejtett behatóbb számvizsgálatok eredményeképpen pedig a kezelés pontossága és korrektsége felől is meggyőződést szerezvén, javaslatba hozta a bizottság, hogy a lefolyt évi pénzügyi adminisztráció a közgyűlés által jóváhagyólag tudomásul vételessék.

A bemutatott számadásokból kitűnőleg a város vagyona öt millió 957 ezer forint, míg terhei két millió 147 ezer forintra rúgnak. A részvényekben, készpénzben és követelésekben fenálló ugynevezett törzsvagyon 994 ezer forintnyi összeget teszen ki. A következő év az 1894-ik évben kerek 57 ezer forintot jövedelmezett, s jöllehet ezen összeg egyéb bevételekkel 64 ezer forintra emelkedett, az 1895. évre 19 ezer forint teher hárul. A házi pénztár összes kiadásai kerek 538 ezer forintra rúgnak, melyekhez a múlt évekből fennmaradt kiegyenlített tartozások címén 18 ezer forintot számítva a pénztár szenvedő mérlege 556 ezer forintot teszen ki. Ennek ellenében 538 ezer forint bevétel és még az 1895-ik évben előreláthatólag befolyandó 40 ezer forintnyi követelés áll, úgy hogy a házi pénztárnak kerek 32 ezer forintnyi forgalmi feleslege vitetik át az 1895-ik évre.

A bizottsági ülés második tárgya azon árfolyamok megállapítása volt, melyek mellett a helybeli pénzügyi intézetek s vállalatok részvényei biztosítékul a városnál elfogadhatók. A bizottság következő biztosítéki értékek elfogadását hozza a közgyűlés előtt javaslatba: Aradcsanádi vasut 109 frt, Aradmegyei takarékpénztár 900 frt, Első aradi takarékpénztár 1150, Aradcsanádi takarékpénztár 400, Polgári takarékpénztár 160, Viktoria 120, Ipar és népbank 400, Ujaradi takarékpénztár 200, Műmalom 370, Légszeszvilágítási társulat 200 (szelvény nélkül), Közúti lóvasut 200 (szelvény nélkül), Ujarad- és Vidéke takarékpénztár 100 frt.

Azután az 1895-ik évre a közgyűlés által kiküldendő számvizsgáló megválasztására nézve a bizottság egyhangulag ismét Tedeschi Viktor eddigi számvizsgálót hozza javaslatba. Végül pedig a város pénzkészleteinek az egyes helybeli pénzügyi intézeteknél leendő elhelyezésére nézve ajánlatba hozza, hogy e pénzek következőleg helyeztessenek el: Az első aradi takarékpénztárba 220 ezer, az ipar és népbankba 195 ezer, a Polgári takarékpénztárba 170 ezer és az Aradcsanádi- ba 252 ezer forint.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 9. —

Száraz. — Éjjeli fagy.

HIREK.

Március 9. Szombat. Róm. kath. naptár: Francziska. — Protestáns naptár: Francziska. — Izraelita naptár: Teczave. — Görög-keleti naptár (február 25.): Tarás. — A nap kél 6 óra 27 perczkor, nyugszik 5 óra 55 perczkor. Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költésy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Március elsejével az „Aradi Közlöny”-re új előfizetést nyitott a kiadóhivatal. Előfizetni bármely naptól lehet: helyben egy óra 1 frt., vidékre 1 frt 20 krajval. Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az előfizetéseket megújítani s hátralékos előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

— Az „Aradi Közlöny” tegnap a kora délutáni órákban rendkívüli kiadást adott, a melyben tudatta a képviselőházban tegnap délelőtt végbement nevezetes eseményt: az appropriacionális vita utáni szavazás eredményét, melynek értelmében a Ház 222 szavazattal 166 ellenében, vagyis 56 szótöbbséggel, a költségvetési törvényt elfogadta. A rendkívüli kiadást helybeli előfizetőinknek a házhoz küldöttük.

— Árvízveszély. A földmívelésügyi miniszterium jelentése szerint az olvadások országszerte tartanak. A folyók jelenlegi állapotából és az utóbbi napok idő viszonyaiból következtetve, valószínű, hogy úgy a jégmenettel várható, mint a későbbi tavaszi árvizek a nagyobbak közé fognak tartozni. Epen azért felhívják a mérnöki hivatal figyelmét a szükséges intézkedések megtételére. Aradon a mérnöki hivatalban állandó éjjeli inspekció van, mivel a jég elindulása veszélyt okozhat. Aradnál a jég áll, Nagylaknál a tórlódás erősbödik. A Maros vizállása tegnap 1.31 méter volt a zérus felett. Délután néhány centimeter apadás volt észlelhető. A Körösök apadnak. Veszély a mi vidékünkön e részben nincs. Aradon — ha a jég makranczoskodik — a mérnökség jégrepesztést fog eszközölni.

— Az aradmegyei állami anyakönyvezés.

Az aradmegyei állami anyakönyvi kerületekről, azoknak tisztviselőiről és fizetési módokról az „Aradi Közlöny” tegnapi száma czikkkel számolt be. Lapunk tegnapi közleménye csupán általánosságban méltatta ezt a fontos és nemsokára életbelépő intézményt, ma már némi részleteket is adhatunk. A részletes tervezet szerint Aradmegyében 99 anyakönyvi kerület lesz a körfegyzőségi kerületek alapján. Ez a 99 kerület a következőképpen oszlik meg: Egy községgel van 60 kerület, 2-vel 15, 3-mal 7, 4-gyel 1, 5-tel 3, 6-al 5, 7-tel 7, 8-csal 1. Az anyakönyvvezetők javaslatba hozott évfizetése 7163 frt. Hogy hol lesz megyénk területén anyakönyvi kerület, az erre vonatkozó alispáni jelentést a napokban tesszük közzé.

— A vértanuszobor rácsozata. A vértanuszobor végre mégis csak elkészül. A mérnöki hivatal most tette meg a jelentését a rácsozat kőalapja tárgyában. A kőalapzat elkészítésére Andretti Anselmo budapesti szobrászt ajánlják, aki a szobor talapzatát is készítette. A rácsozatot magát tudvalevőleg Stoll Béla fiatal aradi lakatos készíti.

— Segélyezést kérő vállalat. A fővárosban legújabbán egy érdekes irodalmi vállalat indult meg, mely Magyarország vármegyéit és városait fogja ismertetni monografikus módokban. A munka szerkesztője Arad városához is

folyamodott segélyért s amily életrevaló, nagy vállalat az említett monográfia, — valószínűleg nem utasítják el a kérvényt. A mai tanácsülésen tárgyalás alá kerül az ügy; a főjegyző, ugy értesülünk, ez er frt segélyt hoz javaslatba.

— Sorozás Pankotán. A ternovai járásban a sorozást, melyet Pankotán tartottak, tegnap fejezték be. A sorozó bizottság tagjai voltak: Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán, Vesszte csász. és kir. őrnagy, Nagy Győző honvéd őrnagy, Orvosok: Tossanyi és Radó ezredorvosok. Az eredmény a következő: Megvizagáltak 341 hadkötelest, ezekből besorozták a közös hadseregbe 51-et és 5 póttartalékost; a honvédséghez 7 embert.

— Az erdélyi megkésése. A délelőtt 11 órakor bejönni azokott erdélyi vonat tegnap közel öt órai késéssel érkezett Aradra. A szokatlanul nagy késést a vonal mentén előforduló árvizes kalamitások okozták.

— Teljes holdfogyatkozás. Vasárnapról hétfőre forduló éjjel, ha ugyan a borongós szeszélyes tavaszi időjárás ezt az örömtűket al nem rontja, érdekes tetmészettüneményben gyönyörködhetünk. A hold belép a föld árnyékába és egy óra 35 és fél percz tartamára teljesen elmerül benne, amely időre a hold korongja eltűnik szemünk elől. Ejjél után 2 óra 14 percz és 34 mperczkor lép be a hold a föld árnyékába és 3 óra, 2 percz, 58 másodperczkor belejut a teljes árnyékába, melynek átmetszete két és félszer akkora, mint a hold korongja. A teljes elsötétülés hajnali 4 óra, 7 percz, 46 másodperczkor kezdődik és 4 óra 43 percz, 20 másodperczkor ér véget. A teljes elsötétülés ideje alatt a holdtól jobbra lesz a „nagy orosz-lán” csillagkép (tau) nevű csillagja. Ez reggel fél ötkor eltűnik a hold korongja mögött, de 48 percz leforgása után annak jobb oldalán tűnik ismét elő. A teljes árnyékból a hold 6 óra 42 percz, 4 mperczkor lép ki.

— A nagyhalmágyi nábob fiáról. Schweiger Miksát, mint azt a múlt évi szeptember elején megirtuk, édesapja feljelentésére a fővárosi rendőrség letartóztatta. A könnyelmű fiatal embert, a ki apjának, Schweiger József vasgyáros és nagyhalmágyi földbirtokosnak nevére három darab egyenként 10,500 frt értékű váltót hamisított, tegnap a budapesti törvényszék szabaddábra helyezte.

— A rendőrség ára. Izgága ember Valenta András. A multkor egy nyomozás alkalmával Kecskés József őrmestert lesszidta, megtámadta, s a rendőrségen is botránnyosan viselkedett. Ezért és még egyéb általa okozott botránnyokért 145 frtra ítélte az alkápitány, ki e bírságban megállapította a rendőrség tekintélyének az árát.

— Uj hidegvizgyógyintézet Aradon. Uj hidegvizgyógyintézetet akar felállítani Aradon Schenovitz Frigyes. Kérvényt intézett e tárgyban Arad városához, hogy a Zrinyi-utca 5-ik számú házban az általa tervezett melegfürdőt és hidegvizgyógyintézetet felállíthassa. A város a helyszíni szemlét f. hó 12-én tartatja meg, melyen Sarlot Domokos főkapitány, Virágh Lajos főmérnök és Posgay Lajos dr. főorvos fognak megjelenni.

— Aradi leány diadala. Csik Irénről, Csik János aradi közs. isk. tanító és lapunk munkatársa kedves leányának szép sikeréről a fővárosi sajtó igen rokonszenvesen emlékezik meg, a mi mindenestire Aradot is kellemesen érintheti. A „Fővárosi Lapok”, mely elismert tekintély a műkritika között, tegnap megjelent számában a következő sorokat közli: „As orosz zeneakadémia olvasóköre ma hangversenyt rendezett, melynek műsorán kizárólag magyarszersők kompozíciói állottak. Az intézet nagyterme zsutoláig megtelt és a közönség fullasztó hőségben halgatta végig a koncertet. Az énekesnők sorában kitűnt Csik Irén kisasszony. A bájos megjelenésű fiatal hölgy csengő, terjedelmes szopránon és jó zenei érzékkel és sok kellemmel adta elő Kun Lászlónak egy hangulatos dalát. Ezzel ép oly zajos tapsokat, ara-

tott, mint Huszka Jenőnek egy szerzeményével, melylyel egy kolleganője helyett ugrott be.” A tárgyilagos és igazságos kritika csak buzdítólag hathat városunk szülőföldre, ki teljes ambízióval igyekszik magát kiképezni a művészi pályán, melyhez sok szerencsét és még több sikert kívánunk neki.

— Kivándorlás Amerikába. Még mindig nem eléggé okult népünk az amerikai dolgok felől, még nem elégeite meg az amerikai kedvezőtlen gazdasági viszonyokat, — a melyek miatt már sok ezer ember a tönk szélére is jutott, — hanem csak folyton azt hangoztatja az értelmetlenebbje, hogy jobb Amerikában, mint itthon. Szomorú valóság ez; leginkább a fölvidéki részeken van meg az elégedetlenség a mai mostoha gazdasági viszonyok miatt, de elvégre is, ha jobb lenne, jobban menne a sor a kivándorlóknak Amerikában, de szólnánk miatta semmit, de ismervén az ottani gazdasági krízist és káros kinövéseit, nem ajánlhatjuk eléggé, hogy hazánk népe maradjon itthon. Nap-nap után érkeznek hírek a tavasszal meginduló kivándorlásról. — Borsod, Zemplén, Abanj-Torna, Sáros, Bereg, Ung és Arvavármegye panaszkodnak e miatt s ha a hatóságok nem akadályozzák meg kenyérkereseti források adásával a kivándorlást, bizonyosra vehetjük, hogy a folyó év egyike lesz a leggazdagabbaknak a kivándorlók számát tekintve. — Makoviczáról (Sárosmegye) írják lapunknak, hogy az 1893—94-iki rosz termésű évek tökéletesen megrontották a tűrhető viszonyokat; ez árviz, közlekedési mizériák (még a hidakat sem mindenütt készítették el azóta, hogy az árviz elhordta) a gazdák helyzetét jóformán elviselhetetlenné tették. Az egész környéken mozgolódnak még a gazdák is, — kivándorlási hajlamokkal s ámbár utleveleket nem igen kapnak, számítani lehet arra, hogy a makoviczai járásból több száz család utra kél. — Szendrői tudósítás szerint a kivándorlás egyre tart s ennek folytán a család- és munkás-viszonyok romlanak.

— A telekkönyvben. Urambátyám kérte a telekkönyvét. Od'adták neki.

— Es volna az én telekkönyvem?

— A magáé, barátom!

— Hát aztán, ha az enyém, szabad a kezembe venni?

— Miért ne!

Az atyafi nézi, nézi, s hirtelen a csizmaszárba dugja, miközben ravasz hunyorítással mondja: — No zsidó, azt a mivoltodat, most táblázatad hát be a birtokomra követelésedet!

Ezzel, mint a ki dolgát jól végezte, indult az ajtó felé. Ugyancsak munkát adott, míg a hivatalnok a csizmaszárból visszatudta kebelezni a telekkönyvet.

— Mikor végződik a század. Ez a kérdés, mely most minden nappal aktuálisabbá válik, többször szolgáltatott már vitára alkalmat. Egy koppenhágai lap fölemlíti, hogy 1800-ban december hó 31-én ünnepelték meg a weimari udvarnál, nagy jelmezünnepélylyel a 18. század végét. Ejjélikor Göthe, Schiller, Schelling és Steffon visszavonultak egy mellékhelyiségbe, hol kedélyes pezsgözéssel kezdették meg az új századot. Steffon azt beszéli, hogy már az előző évfordulón, 1799. december 31-én megünnepelték a század végét, a mit sokan furcsának találtak. Steffon már akkor megjósolta, hogy a jövőben mindig vita tárgyat fogja képezni, hogy a század 0-sal vagy 1-gyel kezdődik-e? Ez a vita most is megújult és a koppenhágai egyetem félreértések elkerülése végett az összes idei dán kalendáriumokba bevétette azta megjegyzést, hogy a folyó év az 1895. esztendeje a 19. századnak, mely század csak az 1900. év utolsó napjával végződik. A kronológusok körében ezt a fölfogást sohasem is tették vita tárgyává. A keresztény időszámítás kezdő éve az 1 volt, O esztendő sohasem létezett. E szerint tehát a folyó század is az 1900-ik évvel végződik. Kronologicze ez egészen helyes. De az ellenkező teóriának is elég alapja van abban, hogy az 1900-as szám megjelenéséhez fűződik fogalmunk a század kezdetéről. 1901. jan. 1-én már nagyon öregnek fogjuk találni az új századot, de még sokkal inkább ki lesznek téve ennek dedunokánk, a kik majd csak akkor kezdik az új évezredet a mikor már tizenkét hónapon át számlálták a 2000-es évszámot.

— A Mollináry ezred kürtjele. A Kecskeméten állomásozó Mollináry ezred altisztjei, akik Bosznia okkupációjában résztvettek, érdekes jubileumot ültek a napokban. A jubileum

tárgya egy kürtjel, amelynek története a következő: Az 1878-iki emlékezetes mokrói csata után a Mollináry ezred élmezési osztályának kísérső csapata pihenőt tartott, Mokró mellett egy völgyben. Dombi János őrmester parancsára nagy tüzeket rakott a legénység, miközben a magaslaton levő 46. (Szapáry) ezred egy bakája nyulat vert fel. A nyul megugrott a negyvenhatosok elől, mire ezek lekiáltottak a völgyben levő Mollináryakhoz:

— Mollináry, Mollináry elazaldadt a nyul!

A fáradt bakák felugráltak a tűz mellől és előrántva köpönyegeiket, a fülest szerencsésen le is fűlelték. A Szapáry bakák kiáltását a Mollináryak hornistája kürtszóra szedte és szerencsésen el is fújta. A szomszédos hegyeken levő török csapatok trombitásai is utánosták a kürtjeles, nagy fonosságot tulajdonítva annak. Pittel ezredes, mikor a kürtjel eredetét megtudta, elrendelte, hogy azt használják állandóan a mokrói csata emlékére. A Mollináry bakák kürtöszének kompozícióját bevonnásuk után három hét múlva már az ujonczok is fűtyálik.

— Temetés veszélyekkel. Az ökrösi körjegyző, Morosi István kis gyermekének eltemetésére Dóczy János heáli plébános jelent meg. Az egyházi szertartás után zord, esős időben megindult a gyászmenet a temető felé, mely előtt egy nagy völgy terül el. A völgy részint a hóé, részint az esőzéstől anynyira megteit vízzel, hogy tizennyolcz öl széles mederben hömpölygött a szennyes ár, melyet a lakosság csak két keskeny gerendával hidalt át. A lelkes nem rettent vissza hivatásának teljesítésétől; előre küldte a keresztet vivő gyereket és ő követte. Alig lépett azonban a gerendára, elvesztette az egyensúlyt és a vízbe zuhant. Szerencsére fél kezével megkapta a hidnak gunyolt alkotmányt, különben életével fizethette volna meg a kegyeletes funkciót. — Súlyos sérülést szenvedett ugyan a plébános, de azért komolyabb következményektől nem kell tartani. — A kis halottat aztán mégis csak átadhatták az anyaföldnek.

— Az Elbe áldozatai. Az Elbe katasztrófája alkalmával odaveszett utasok közül tíz a berlini Viktóriánál volt biztosítva. Két esetben, Schweitzer és Becker kereskedők családjaiknak az Észak-Német Lloyd Társulat egyszerű elismervényeire kiadták a biztosított összegeket. A többi nyolcz esetben, részint mert az áldozatok hozzátartozói nem jelentkeztek, részint pedig azért, mert az elismervényt még be nem küldték, a megfelelő összegeket nem fizették ki. Boulogne-sur-Merből jelentik, hogy egy halász a nyílt tengeren egy teljesen feloszlott férfiholttestet húzott ki a hálójával. Zsebében német pénzeket talált. Azt hiszik, hogy a halott az Elbe áldozatai közül való.

— Az aradi árvaháznak ötven forintot adott az aradmegyei takarékpénztár.

— Köszönetnyilvánítás. Az aradmegyei takarékpénztár tek. igazgatósága az aradi Chwreda Kadischának 50 forintot és az izraelita jótékony-egyletnek 50 forintot adományozván, e k-gyes adományért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja Lustig Adoll, elnök.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

(*) Az aradi polgári jótékony egyesület választmánya ma délután 5 órakor a város háza emeleti kistermében ülést tart, melyre a választmány tagjait tisztelettel meghívja az elnök és g. Az ülés tárgya: 1. A menházi vállalkozónő felmondása következtében új kifőzönőről való gondoskodás. 2. Segélyek tárgyában benyújtott kérvények elintézése.

(*) Az aradi polgári lövészegegylet 1895. évi rendes közgyűlését márczius hó 25-én délelőtt 10 órakor tartja a város háza emeleti kistermében, melyre az egyesületi tagok tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Titkár évi jelentése. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Választmány jelentése, vizvezeték és villanyvilágításnak a városligetbe leendő bevezetése iránt. 4. Indítványok tárgyalása. Arad, 1895. márczius hó 4-én. Az elnökség.

(*) Az első aradi betegsegélyező- és temetkezési egylet vasárnap, 1895. évi márczius hó 10-én d. u. 2 órakor saját gyűléstermében, (Szabadagrtér 11. sz. I. em.) Rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja, Kohon S. N., elnök. Napirend: a) Az egylet elnökségének jelentése az 1894. évről. b) A számvizsgáló bizottság jelentése. c) A választmány indítványai. d) A tagok esetleges indítványai. e) Uj választások.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Márczius 9. (Szombat) Lili, vigjáték; Küry Klára vendégfellépésével.

Márczius 10. (Vasárnap) Délután: Szókimondó asszonyosság, szimfónia; este: A szultán, operetta; Küry Klára vendégfellépésével.

Márczius 11. (Hétfő) A papa felesége, vigjáték; Küry Klára vendégfellépésével.

Küry Klára vendégjátékai.

I.

A bubos pacsirta.

(v.) Küry Klára, a népszínháznak ez az ünnepelt, aranyos divája, kiért egész Budapest rajong s a kinek bűvös-bájos voltáról olyan sokat tudnak beszélni: ez idő szerint először vendégszerepel az aradi színpadon. Érthető érdeklődéssel várták azok, kik még nem látták, nem hallották, hogy vajjon nem túloznak-e a művészetéről keringő hírek s csakugyan olyan „nagy“-e a „kis“ Küry Klára, mint a milyennek mondják? A diva első fellépte kielégítette a kíváncsiság okozta várakozást. Eimondhatjuk, hogy Küry Klára egy csapással meghódította az aradi közönséget is.

„A bubos pacsirta“ Linijét játszotta annyi bájjal és annyi természetes naivsággal, aranyos derűvel, amennyivel egy ilyen szerepet csak felruházni lehet. Megennivaló édes volt minden mozdulata, szava, csicsorgása; nem tudott vele betelni a közönség. Hát mikor azt a hunoztkás jódlert elénekelte! Megujráztatták kétszer; megujráztatták volna többször is, de nem akart többet énekelni. Tapstól zúgott a színház minden jelenése után s a felvonások végén. Beléptekor egy csinos osokrot nyújtottak fel neki.

A darab különben is igen jó előadásban került színre, a mi előre volt látható, mert a Bubos pacsirtát már az idei szezonban többször adta a társulat. Különösen ki kell emelnünk Gál Gyulát, Balassát és Benedeket, kik méltó keretet képeztek a művésznő mellett. Nemkülönbén jó volt Rónaszékyné és Lnbrincz Julia. Illefeld szerepét Tompa rekedtsége miatt Bihar Akos vette át s dicséretére legyen mondva, kitűnően helyt állott. Gál Gyula és Balassa többször nyílt színen is kapott tapsot.

Nem örömmel ugyan, de mégis konstatáljuk, hogy a színház nem telt meg egészen. A páholyok nagyobb része üres volt, sőt a földszinten is tátongott egy-egy gazdátlan zárt-szék. Hja, kissé sok a 100 percentes árfel-emelés és sok volt különösen, most, közvetlenül P. Márkus Emilia után, a ki 50 percentes árfel-emelés mellett mutatta be Arad közönségének a művészetét. Hiszszük azonban, hogy ma egészen meg fog telni a színház „Lili“-re, mely Küry Klárának egyik legkitűnőbb szerepe.

* Gordon Károly koncert-énekes hangversenye — mint már jeleztük — több helybéli műkedvelő közreműködése mellett, holnap, vasárnap délután lesz a „Fehér Kereszt“ dísztermében. Az érdekes koncertre újból felhívjuk a közönség figyelmét, azon hozzáadással, hogy a tiszta jövedelem fele a helybéli szegény alap javára fordítatik. A hangverseny d. ü. fél 5 órakor veszi kezdetét.

* Szerelmek. E czímen jelent meg Lipót Károly, a „Szegedi Híradó“ belmunkatársának egy novella-kötete, melyből a minap mutatványt közöltünk. Az elbeszélések elég csinosak s élvezettel lehet őket olvasni. A könyv igen szép kiállításban Endrényi Imre szegedi könyvkereskedőnél jelent meg, a hol 1 forintért megrendelhető.

* Az „Olcsó Könyvtár“-ból ismét megjelent a Franklin Társulat kiadásában két csinos kötet. Az egyik Vadnai Károly érdekfeszítő regénye „A kis tündér“, a vaskos fűzet ára 70 kr., a másik „A király mulat“, Hugó Viktor nagybecsű szomorujátéka, melyet

ifj. Szász Béla fordított le zamatos magyar nyelvre. Ennek ára 30 kr. Mindkettőt olvasóink figyelmébe ajánljuk.

* Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története című nagy illusztrált munkából, most jelent meg a 31-ik fűzet, amelyben Gróczy György a bécsi októberi forradalmat s Latour hadügyminiszter felakasztását mondja el nagy élénkséggel, számos nálunk eddig ismeretlen adat felhasználásával. E fűzet képei a következők: A debreczeni ref. nagytemplom belseje, Utközet Szikszónál 1848. decz. 28. Schlick táborából. A bábolnai csata 1848. decz. 28 án. Részlet a bábolnai csatából. Részlet a Szőregnél vívott csatából 1848. decz. 30-án, a Kassai útközet 1849. jan. 4-én. Lipótvár ostroma. A Kápolnai csata térképe. A tarosai útközet 1849. jan. 22-én.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az alföldi parasztlázadás.

Hódmezővásárhely, márczius 8.

A munkásvezér tegnap folytatta programbeszédét. Heves, szenvedélyes hangon panaszolta el azt a méltatlanságot, mely a szegény embert minduntalan éri. A szegény ember viseli a súlyos terheket, de az alkotmányos jogokból egyet sem élvez éppen vagyontalansága miatt. Annak, hogy őt immár tizenegy hónap óta vizsgálati fogságban tartják, szintén vagyontalansága az oka.

— Mikor katona kellett a hazának, ugymond, engem is behívtak. Szolgáltam is a hazát épen úgy, mint a gazdag ember fia, vagy talán még jobban. Hát akkor, mikor jogok élvezéséről van szó, amikor a képviselőt kell választani, mért küldenek el haza, hogy vagyontalan vagyok?

Kovács János után a többi vádlottakat hallgatták ki. Érdekes alak ezek között: Zsarkó Ferencz, a ki a vizsgálat során beismerte, hogy részt vett a zendülésben s most mindent letagadott.

— Akkor miért írta alá a vizsgálati jegyzőkönyvet? — kérdezte az elnök.

— Mert engedelmes vagyok, hajlok az urak szavára, — felelte nagy derűltség közt a vádlott.

A tárgyalás pont 9 órakor kezdődött. Az elnök konstata, hogy a mára megidézett vádlottak mind megjelentek, aztán folytatta Szántó Kovács József vallatását.

Béni Sándor tagadja, hogy követelte volna Sz. Kovács József szabadon bocsátását. Ellenkezőleg, ő még ceillapította a népet. Azt is tagadja, hogy szocialista, mert szegény, tanulatlan ember, nem érti az elveket.

Nagy János egyike azoknak, a kik a zendülésnél megebesültek. — De ő váltig tagadta ezt a vizsgálóbírónál s azt mondta, hogy egy köbön vérezte meg magát. Most beismerte, hogy a zendülésnél kapott sebet, de ugymond, nem a csendőrök puskája sebesítette meg, hanem a főkapitányé, vagy a kapitányé. Egyébiránt ő sem szocialista.

Borsos Sándor vádlottra kerülvén a sor, ügyész kéri az elnököt, hogy szólítsa föl a védőt, mondaná meg, hogy voltaképpen kiknek a védője.

Polák Illés dr. kijelenti, hogy bár tudta, hogy népszerűtlen pörben vállal szerepet, mégis elfogadta a védelmet, még anyagi károsodásának árán is. Azonban számított a helybéli értelmiségre és ime azok részéről támadtatik meg. Egy helyi lap azt írja, hogy a védő magyarul is beszél, gondolkodása, eszmemenete azonban nálunk idegen. Ezt ügyvédi reputációja és a budapesti ügyvédi kamara érdekében, valamint publiczista létre visszautasítja. Most az ügyész részéről éri támadás. Kéri az elnököt, hogy a támadóktól óvják meg.

Do bák ügyész válasza után, melyben a védő által félremagyarázott szavait igazítja helyre, az elnök kéri a feleket, hogy járjanak el tárgyilagosan jogaik gyakorlásában. Legyenek kimélettel és tisztelettel egymás iránt.

Ma folytatják a kihallgatásokat.

§ Megverte az apósát. Csumpila Györgye nagypéli lakos valamin összezdörtült fele-

ségével, ki ezután haza ment apjához. — A leány apja Roska Juon azt mondta, hogy csak akkor érezti haza leányát, ha az ura haragja elmúlik. A férj, mikor felesége után ment, összeperelt apósával is. Kit egy kapanyéllal párszor fejbeütött. Ezért az intésekkért egy havi fogházra ítélte tegnap Csumpila Györgyét az aradi törvényszék.

TÁVIRATOK.

A mai szavazás.

Budapest, márczius 8. (Saj. tud. táv.) Rég folyt le ülés olyan izgatott, lázas érdeklődés közepett, mint a mai. A szavazást megelőzőleg az ellenzék mindent elkövetett, csak hogy Bánffy miniszterelnököt beszédében megzavarják. A hetvenkés nem sikerült. Bánffy báró bár nem szónoki babérokat kergetve, de az igazságot kutatva és sütvé rá ellenteleire, beszélt és redukálta a maguk értékére az ellenzéki színelhasogatásokat.

Aztán megkezdődött a szavazás. Tömmött padsorok lázasan jegyezték a szavazatokat. Polonyi Géza örködött a fölött, vajjon a kilépett függetlenségi ellenzék szavaznak-e a javaslatnak. — Így történt meg, hogy a jegyző Luby Géza kilépettet szolította föl szavazásra. Luby szavazott nemmel és haladt kitélé. Polonyi, a főfődedektív elkiáltja magát:

— Nem hallottuk! Hogy szavazott Luby?

— Nem-mel szavaztam! — kiáltja vissza Luby Géza.

— Ne haragudjék, hiszen csak tudni akartam! — mentegőzött Polonyi.

— Hallgasson oda és ne gyanúsítson mindig mindenkit! — vágott vissza Luby.

A folyosón is játszott le egy érdekes jelenet. Az ellenzékiek körülveszik Szilágyi Dezsőt, a ki felhasználja az alkalmat és megmagyarázza nekik, hogy ha ők gorombáskodtak Bánffyval, Bánffynak is joga van a revanchera. Az ellenzéki képviselők egyenkint igazat adtak Szilágyinak, aki erre megjegyezte:

— No látjátok, ti egyenkint igazat adtok nekem. Amiből az a tanulság, hogy ti így egyenkint sokkal többet értek, mint — összevéve.

Ok maguk is kacagták a találó megjegyzést.

Lassanként véget ért a szavazás. Es kiderült az ellenzéki hallatlan szavazatszallító és gyűjtő erőlködés eredménye: a kormánynak 56 többsége van. Ezzel a ténynyel szemben ismét összezsugorodtak a derek férfiak, a kik a szavazás előtt vérmes reményeik következtében majd kiugráltak a bőrukból.

A tanfelügyelők Wlassicsnál.

Budapest, márczius 8. (Saj. tud. táv.) A tanfelügyelők ma tisztelegtek Wlassics miniszternél Verédy Károly vezetése alatt. A miniszter szívélyesen üdvözölte őket s szép szavakban fejtette ki tanügyi programját és az ország tanfelügyelőinek hatáskörét. Este banket volt, melyen számos telköszöntőt mondtak Wlassics miniszterre és Zsilinszky államtitkára.

Lichtenstein Pesten.

Budapest, márczius 8. (Saj. tud. távirata.) Lichtenstein osztrák klerikális antiszemita pártvezér, mint hirlik Pesten tárgyal a néppárti vezérekkel.

Árvizveszedelem.

N.-Becskerek, március 8. (Saj. tud. táv.)
A Béga Óteleknél rohamosan árad. Három kilométernyi jégtömeg duzzasztja. A helyzet rémületes, mert ha a víz a töltésén átcsap, nyolcz község elpusztul.

Gyászistentisztelet.

Bécs, március 8. (Saját tud. táv.)
Károly Ferencz főherczeg halálának mai évfordulója alkalmával a kakuczinusok templomában délelőtt istentisztelet volt, melyen számosan jelen voltak. Károly Lajos, valamint Lajos Viktor főherczeg palotájában ma délelőtt a kápolnában szintén istentisztelet volt. A főherczegek atyjuk sírjára pompás koszorut helyeztek el.

Mise Albrecht főherczegért.

Bécs, március 8. (Saj. tud. táv.)
A kapuczinusok templomában ma délelőtt a főnemesség nőegyletének kezdeményezésére Albrecht főherczegért misét mondtak, melyen az egylet tagjain kívül még számosan vettek részt.

Diszajándék Bismarcknak.

Pétervár, március 8. (Saj. tud. táv.)
Az Oroszországban lakó német alattvalók Bismarck herczegnek 80-ik születésnapjának évfordulójára nagy óváciákat terveznek. — Az a szándékuk, hogy a herczegnek értékes diszajándékot fognak átadni, melyhez valamennyi orosz városban lakó német alattvaló hozzá fog járulni. A németek egy küldöttsége egyenesen Friedrichruheba fog menni, hogy a diszajándékot a herczegnek átadja.

Az állami bank fióktézete.

Pétervár, márcz. 8. (Saját tud. táv.)
Az állami bank mint most már végleg el van határozva, Teheránban legközelebb fióktézetet fog nyitni.

A szt.-pétervári deákzavargások.

Pétervár, márcz. 8. (Saj. tud. táv.)
Az egyetemi deákzavargások következtében a czár magához hívatta Wahl báró rendőrfőnököt s igen hidegen fogadta. Wahl állását megingatottnak tekintik, mert a rendőrök nem voltak képesek a rendet helyreállítani.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, március 8.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak a vételkedv jó volt s az irányzat megszilárdult. Elkelt 40000 mm. 2—7¹/₂ frt magasabb áron.

	mmásos	kg	frt
Tiszavidéki	200	82.	7.02 ¹ / ₂
"	100	81.	7.05
"	200	81.	7.02 ¹ / ₂
"	1000	79. ⁵	7.10
Pestvidéki	100	82.	7.—
"	200	82.	7.02 ¹ / ₂
"	150	81. ⁵	7.02 ¹ / ₂
"	300	81.	7.05
"	300	81.	6.95
"	200	80. ⁵	6.95
"	100	78.	6.85
Székesfehérvári	1000	80. ⁵	7.—
"	800	82.	6.97 ¹ / ₂
"	200	79. ⁵	6.97 ¹ / ₂
"	100	78.	6.97 ¹ / ₂
Somogyi	1800	80. ⁷	6.95
"	3000	80.	6.95
Török-Becsei	3800	79. ⁵	7.—
Raktároson	1200	81.	7.10
"	4600	78. ⁵	7.10
"	3780	79.	7.—
"	4500	78. ⁵	6.97 ¹ / ₂
"	2500	78. ⁵	6.90
"	4500	78. ⁵	6.85
"	2700	80.	7.05
"	1000	77.	6.75
Román	1500	77.	5.80

Határidőüzlet: Amerikából érkezett változatlan jegyzésekre, nálunk is változatlanul indult az üzlet búzában s közepes forgalom mellett úgy zárult is. Tengeri zab és rozs szintén változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Buza március—április	7.13—7.14
Buza szeptember—októberj.	6.79—6.81
Tengeri május—június	6.83—6.84
Tengeri őszre	5.58—5.57
Zab március—április	6.25—6.27
Zab őszre	6.21—6.22
Káposztarepce	10.95—11.05

Külföld: New-York: búzára változatlan, tengerire 1/8—1/4 szilárdabb, Chicago: búzára változatlan, tengerire 1/8—szilárdabb. Páris tartott, London tartózkodó, Liverpool változatlan.

Ertéktőzsde: A tegnapi tetemes ellanyhulás ma folytatódott s külföldi lanyha jegyzésekre nemzetközi és helyi papirok lanyhán zárultak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	890.—
Magyar hitelrészvény	4:9.75
Osztrák államvasut	394.50
Rima-Murányi	269.50
Déli vasut	108.—

Vetőmagvak.

Haldek Ignác magnagykereskedő özég heti jelentése.

Vöröslóhere. Gazdáink most már tömegesen rendelnek arankamentes lóheremagot és mint látszik, hazai magszükségletünk ezidén jóval nagyobb lesz, mint az előző években. Ellenben a készletek első kézben szemlátomást apadnak, ugyannyira, hogy már a közel napokban jelentékenyebb áremelkedést várhatunk. Történnék ugyan kísérletek, amerikai lóheremagot behozni, ámde feltehető, hogy magvizsgáló állomásunk éber szeme ennek forgalomba hozatalát meg fogja akasztani. Eladatott körülbelül 400 többnyire erdélyi áru 63.75—68 frton minőség szerint.

Luczerna. Az üzlet még mindig szűk keretben mozog, irányzat és árak változatlanok. Bükky és baltacim meglehetősen elkelt, ellenben muharmag a rendkívüli magas árak következtében teljesen el van hanyagolva.

Bépa mag folyton keréssett, jobb minőségű megbízható áru — bár jóval keresettebb, — előnyben részesül.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi márcz. hó 7-én. Hízott sertés árak I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 46.—47. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46.—47. krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 48.—49.5 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 krig súlyban) 46.—47. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 46.—47. krig II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 45.5—46. krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 45.—45.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 45.—46. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-ron felüli súlyban) 45.—46. krig. Közép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) 45.—46. krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 44.—45. krig. Sertésleltetés szám 1895. márcz. hó 5-én volt készlet 118,982 darab. 1895. márcz. hó 6-án felhajtator: 1669 darab. 1895. márcz. 6-án elszállított 1669 drb. 1895. márcz. 7-én maradt készletben 118,982 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Nehéz áru keresett.

VIZJELZÉS.

1895. évi márcz. hó 8-án reggel 8 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzén.

Észlelési állomás	Mérték °C	Időjárás	Vízállás	
			cm-timétr.	ostimétr.
Branyoska	— 1°	felhős	+ 92	—
Gyulafehérvár	—	—	—	—
Arad	— 1°	felhős	+ 181	jég áll
Makó	— 1°	felhős	+ 282	—
Szeged	— 1°	felhős	+ 294	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. márcz. 8.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Szeszüzlet.

— Március 8. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban ayora szesz 52.75, kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 beleérve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, március 8. d. u. 5 óra.

F	a	J	Irányt	100 kg. ár
				frttól frtig
Buza bányási uj				6.75 7.—
Buza tiszavidéki				6.80 7.05
Buza pestvidéki				6.75 7.—
Buza fejérmegyei				6.75 7.—
Buza bányási				6.85 7.10
Rozs uj, I-ső rendű				5.55 5.60
Rozs uj, II-od rendű				5.45 5.50
Arpa takarmány				6.— 6.35
Arpa égetni való				6.40 6.85
Arpa sörfőzdei				7.20 8.20
Zab				6.20 6.60
Tengeri bányási				6.35 6.40
Tengeri másnemű				6.25 6.80
Káposzta-repce bányási				—
Köles				6.20 6.80
Buza márcz.-ápr.				6.75 6.77
Buza szept.-okt.				—
Buza máj.-jun.				5.56 5.57
Rozs márcz.-ápr.				6.24 6.26
Tengeri jul.-aug.				—
Tengeri aug.-szept.				—
Tengeri októberre				—
Zab márcz.-ápr.				6.20 6.22
Zab szept.-okt.				—
Káposzta-repce aug.-szept. 1894.				10.90 10.92

Aradvárosi

Evadberiet szünet.

színház.

Haviberlet szünet.

Szombaton, 1895. márcz. 9-én

Küry Klára urhölgy a budapesti népszínház művesznője második vendégfellépésével.

Énekes szimfonia 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Miland. Fordították: Fáy J. Béla és Evva Lajos. Zenéjét szerző: Hervé.

SZEMÉLYEK:

Antonin Plinhard, tüzér	Hunyady J.
De la Grange Batiétre báró	Benedek Gy.
Saint Hypothése vicomte, nagybátyja	Balassa J.
Bompan, professor	Gál Gyula
René	Tompá K.
Bouzincourt	Csatár Gy.
Bouzincourt	Tolnainé
Amelie, leányuk	Küry Klára
Antonine, unokájuk	Küry Klára
Viktorine, szobaleány	Kőrösi J.
Madame Vienbois	Laskódi A.
Madame Grandsec	Reviczky E.
Madame Anderson	Pajor Agnes

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márcz. 8. —

Magyar Korona szálloda: Winter Károly bérlő, Korrek. Harlikovits Mátás uradalmi gazdatiszt, Hajós. Horváth Gábor gazdatiszt, Veles.

Felolós szerkesztő Vass Géza.

NYILTTÉR.*

OPERÁTEUR.

Dr. Hecht

egyetem. orvostudor és műtő,
a budapesti egyetemen volt segédorvos
lakik Szabadságtér 20-ik szám alatt

(Forray-utca sarok.)

RENDEL d. e. 8—9 óráig,
d. u. 2—3 óráig.

Rendelés: testegyenészeti betegeknek csütörtök, vasárnap.
(Foghuzás.) 292 3-4

3534/95¹

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivvelésügyi miniszterium rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Budapesten f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán márczius 26-tól április 4-ig, Kolozs-Monostoron április hó 1-től 10-ig gyümölcsészeti tanfolyam rendeztetik.

A részletes pályázati hirdetmény a városház kapuján megtekinthető.
Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak.

29575/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáztiz forint, illetve 1895. évi július hó 1-től 250 frt, azaz kétszázötven frt évi fizetés, 60 frtlakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályáznak óhajtanak,

hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamódványukat — melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron, ép egészséges testalkaton kívül a magyar nyelv szóval és írásban való bírása, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kellően igazolandó — következő czim alatt: »A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Pályázat irodaszolgái állásra« borítékba zárva legkésőbb 1895. évi márczius hó 1-ig terjeszszék be; minthogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényre 50 kr. bélyeggel még el nem látott mellékleteire pedig egyenként 15 kr-os okmánybélyeg teendő.

Aradon, 1894. december 24-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,28	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	8,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	8,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Gyórok	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvárad	5,21	8,38	6,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,38	3,19	1,35
Gyulafehérvár	5,59	4,04	2,14
Piski	5,05	6,05	3,59
Soborsin	6,38	8,21	4,00
Tótvárad	—	8,40	6,42
Berzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,39	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Gyórok	—	10,25	6,18
Glogovác	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	8,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orczifalva	7,20	1,09	6,34
Merczifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,43	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikió	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	8,36
Sikió	5,51	8,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesse	7,25	8,52
Kovácsbáza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	8,00	5,16
Bánkut	8,22	5,36
Megyes-Bodzás	8,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsbáza	4,25	6,23
Nesse	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	a. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,49	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,28	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,01	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,22
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,53	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelekek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,03
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alosill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alosill	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	3,56	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelekek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Auna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ötvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

136/1895. p. m.

Hirdetmény.

Azok, kik az 1895. évre tenyésztésre ingyen selyempetét kívánják, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve neveiket s a kívánt pete mennyiségét az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petére tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat.

1. Mástól petét el nem fogadni.

2. Minden termett gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltó intézethez, mely a pete kiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha, vagy dupla gubók-e, kiloként egy forintjával váltatnak be, csak a külsőleg fekete gubók, mint teljesen haszonvehetetlenek fognak 10 krajczárjával beváltatni.

3. Azok akik a termett gubókat bárki másnak eladnak, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1895 évi január hó 18.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

3153/1895.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi I. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdményileg is felhivatnak, hogy a f. évi adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, visszabályozási költség, hadmentességi-díj és ut-adó tartozásaikat **azonnal** fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb díj- és adótartozásaik azonnal, a f. évi I. adórészlet pedig márczius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy az I. adórészletre nézve febr. hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek dacára az adó, hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1895. február hó 15.

A városi tanács.

3534/95.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszterium rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Budapesten f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán márczius 26-tól április 4-ig, Kolozs-Monostoron április hó 1-től 10-ig gyümölcsészeti tanfolyam rendeztetik.

A részletes pályázati hirdetmény a városház kapuján megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

Miért a legjobbak és mégis legolcsóbbak

HALDEK-féle magvak?

mert a szokásos

elegáns kivitelei árjegyzékek árai 40 kr.

„HALDEK“ egyszerű árjegyzékének ára 5 „

„HALDEK“ megtakaríttehatáronként 35 kr vagyis a szétküldött 80,006 darabnál

27000 frtot

és ezen összeg megtakarítása a HALDEK magvai minőségében és árai jutányosságában jut kifejezésre.

Árjegyzéket küld kívánatra ingyen és bérmentve.

HALDEK magkereskedése

Budapest, Károly-körut 9.

ad 93/1895.

231. 2—3.

Pályázati hirdetés.

A ménesi m. kir. vinczellér iskola növendékeinek folyó évi május hó 1-től kezdődő élelmzésére pályázat nyitattik.

A részletes pályázati feltételek az iskola irodájában bármikor megtekinthetők s levélbeli megkeresésre bárkinek megküldetnek.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy eddigi foglalkozásuknak, egészségi és családi viszonyaiknak hatóságilag hitelesített leírásával felszerelt ajánlataikat folyó évi márczius hó 28 ig mulhatlanul nyujtsák be az alulírott igazgatóságához.

Ménés, 1895. évi márczius hó 1-én.

A m. kir. vinczellér iskola igazgatósága.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén felhivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészporral beszórassék, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hőmennyiség lerakóhelyéül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élővíz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élővíz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla

alkapitány

Magyar királyi államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége.

1723/II.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak SZABADKA állomásán építendő «Térfelügyelői épület» összes munkáinak biztosítására ezennel nyilvános ajánlati verseny tárgyalást hirdetünk.

Ezen épületre vonatkozó tervezetet, ajánlati költségcsámítási és szerződés minta, valamint a munka végrehajtására vonatkozó általános és részletes feltételek alulírt üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában külső kerepesi ut nyugdíjintézeti házcsoport, továbbá szabadkai osztálymérnökségünknel megtekinthetők.

Az ajánlatok szabályszerűen felülbélyegzetten, lepecsételve. «Ajánlat a SZABADKA állomásán építendő térfelügyelői épület munkáira, 1723. számhoz» felirással ellátva 1895. márczius hó első napjának déli 12-óráig a «M. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége titkárságának» posta útján beküldendők, vagy ugyanott elismervény ellenében átadandók.

Ajánlatok csak a alulírt üzletvezetőségnél kiszolgáltattott ajánlati minta szerint tehetők.

Az ajánlati egységárak és összegek tisztán és olvashatóan számokkal, valamint a megjegyzés rovatban betűkkel is kiirandók. Javítások vagy vakarások nyomát viselő ajánlatokat nem fognak figyelembe venni.

Bánatpénzül 400 frt teendő le készpénzben vagy a lami letétekre alkalmas értékpapírokban 1895. évi február hó 28-ik napjának déli 12 óráig ugyanazon üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok pedig a budapesti vagy bécsi tőzsdén jegyzett 14 napnál nem régibb utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Az ajánlatban megemlítendő, hogy ajánlattevő a bánatpénzt letette és a kötendő szerződés mintáját tovább a munka végrehajtására vonatkozó általános és részletes feltételeket ismeri.

Ajánlatok csak az összes munkákra fogadtatnak el.

Azon ajánlatokat, melyek nem a kellő időben érkeznek be, vagy melyekre a kikötött bánatpénz le nem tétetett, nem fogjuk figyelembe venni.

Budapest, 1895. február hó 5-én.

Az üzletvezetőség.

3535/95.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a hadsereg löszükségletének kiegészítése céljából Aradon a vásártéren folyó évi márczius hó 24-én katonai lóvásár fog tartatni.

A részletes hirdetmény a városházán megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

ENGEL D.

Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 28.

CZÉG-, CZIM- ÉS CZIMERFESTÉSZETI MŰTEREM,

zászló- és diszitési-czikkek gyára,

készít minden szakbeli czikket izléses és tartós kivitelben a legolcsóbb árszámítás mellett.

Czimerék, zászlók és egyéb diszitési tárgyak kölcsönbe adatnak.

Nagy raktár: Lampionok és léghajókban.